

ZAŁOŻENIA

projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

I. Syntetyczne przedstawienie założeń projektu ustawy

1. Aktualny stan faktyczny

Od 1 maja 2004 r. Rzeczpospolita Polska jako państwo członkowskie Unii Europejskiej jest włączona w europejską koordynację systemów zabezpieczenia społecznego. Krajowe instytucje państw członkowskich współpracują ze sobą, wymieniając dane niezbędne do ustalenia praw i obowiązków ubezpieczonych oraz świadczeniobiorców. Wymiana takich danych odbywa się obecnie za pośrednictwem formularzy i dokumentów w wersji papierowej. Do dnia 1 maja 2014 r. wszystkie państwa członkowskie zobowiązane zostały do włączenia się do Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego. Przekazywanie danych odbywać się będzie bezpośrednio, drogą elektroniczną w ramach wspólnej bezpiecznej sieci, zapewniającej poufność i ochronę danych.

2. Aktualny stan prawny

W ramach Unii Europejskiej państwa członkowskie nie zdecydowały się dotychczas na harmonizację krajowych systemów zabezpieczenia społecznego, a jedynie na koordynację systemów zabezpieczenia społecznego. Każde z państw zachowuje prawo kształtowania krajowych systemów ubezpieczeń społecznych oraz systemów świadczeń. Prawo europejskie ma natomiast na celu zapobieżenie powstawaniu negatywnych konsekwencji w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz uprawnień do świadczeń w odniesieniu do osób, które migrują zarobkowo w obrębie państw członkowskich Unii Europejskiej.

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego realizowana jest w oparciu o następujące zasady:

- 1) stosowania jednego ustawodawstwa;

- 2) równego traktowania;
- 3) zrównania okoliczności, dochodów oraz świadczeń;
- 4) sumowania okresów ubezpieczenia i zamieszkania dla celów nabycia prawa do świadczeń;
- 5) eksportu świadczeń dla osób zamieszkałych w obrębie Unii Europejskiej.

Podstawę prawną unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego stanowi rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego¹⁾, zwane dalej „rozporządzeniem 883/2004” (podstawowym), oraz rozporządzenie wykonawcze Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego²⁾, zwane dalej „rozporządzeniem 987/2009” (wykonawczym). Rozporządzenie 883/2004 oraz rozporządzenie 987/2009, zastąpiły z dniem 1 maja 2010 r. dotychczas stosowane rozporządzenia europejskie z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego: rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 dotyczące wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie - z wyłączeniem państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w których nadal są stosowane.

Przy realizacji zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego krajowe instytucje państw członkowskich współpracują ze sobą, wymieniając się danymi niezbędnymi do ustalenia praw i obowiązków ubezpieczonych oraz świadczeniobiorców.

Wymiana tych danych została uregulowana w obu rozporządzeniach w sposób kompleksowy.

¹⁾ Dz. Urz. WE L 166 z 30.04.2004, str.1; z późn zm. Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.

²⁾Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn zm..

Podstawy prawne dla elektronicznej wymiany informacji w obszarze zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej (Electronic Exchange of Social Security Information - EESSI) można znaleźć przede wszystkim w postanowieniach art. 72, 78 i 79 rozporządzenia 883/2004 oraz art. 1, 2, 4 i 95 rozporządzenia 987/2009, jak również w postanowieniach załącznika nr 4 do tego rozporządzenia.

W myśl art. 78 rozporządzenia 883/2004, państwa członkowskie stopniowo wykorzystują nowe technologie do wymiany, dostępu i przetwarzania danych wymaganych do stosowania przepisów tego rozporządzenia oraz rozporządzenia wykonawczego. Komisja Europejska wspiera działania stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania, kiedy tylko państwa członkowskie ustalą takie techniki przetwarzania danych. Każde państwo członkowskie *odpowiada za zarządzanie* swoimi technikami przetwarzania danych zgodnie z przepisami prawa unijnego w sprawie ochrony osób fizycznych w odniesieniu do swobodnego przepływu danych osobowych.

Na mocy art. 78 ust. 3 rozporządzenia 883/2004, władze lub instytucje państwa członkowskiego nie mogą odrzucić dokumentów elektronicznych wysłanych lub wystawionych przez instytucję innego państwa członkowskiego zgodnie z przepisami tego rozporządzenia oraz rozporządzenia wykonawczego z powodu tego, że zostały otrzymane drogą elektroniczną, jeżeli instytucja otrzymująca oświadczyła, że może przyjmować dokumenty elektroniczne. Kopie i zapisy takich dokumentów uważa się za poprawną i dokładną kopię oryginału lub odzwierciedlenie informacji, do jakich dokument się odnosi, o ile nie istnieją dowody przeciwne.

Należy przy tym zauważyć, że dokument elektroniczny uważa się za ważny, jeżeli system komputerowy, w jakim zapisany jest dokument, zawiera zabezpieczenia niezbędne w celu przeciwdziałania wszelkim zmianom, ujawnieniom lub dostępowi osób nieuprawnionych do tego zapisu. W każdym czasie możliwe jest odtworzenie zapisanych informacji w postaci gotowej do odczytu. Kiedy dokument elektroniczny jest przekazywany z jednej instytucji zabezpieczenia społecznego do innej, podejmowane są specjalne środki bezpieczeństwa zgodnie z przepisami prawa unijnego w sprawie ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania i swobodnego przepływu danych osobowych.

Na mocy postanowień art. 72 rozporządzenia 883/2004, jednym z zadań Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego³⁾ jest, w szczególności, zachęcanie, na ile to możliwe, do *wykorzystywania nowych technologii* w celu usprawnienia swobodnego przepływu osób, w szczególności przez unowocześnienie procedur wymiany informacji i dostosowanie przepływu informacji między instytucjami do celów wymiany przy pomocy środków elektronicznych, z uwzględnieniem rozwoju technik przetwarzania danych w każdym państwie członkowskim. Komisja Administracyjna przyjmuje wspólne zasady strukturalne dotyczące systemów przetwarzania danych, w szczególności dotyczące bezpieczeństwa i stosowania norm, oraz określa przepisy dotyczące funkcjonowania wspólnych części tych systemów.

3. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

W art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia 987/2009, dla celów elektronicznej wymiany danych, zdefiniowane zostały pojęcia:

- 1) **„punkt kontaktowy”** (*ang. Access point*), jako oznaczający jednostkę zapewniającą elektroniczny punkt kontaktowy, automatyczne przekierowanie na podstawie adresu oraz inteligentne przekierowanie oparte na oprogramowaniu, które umożliwia automatyczne sprawdzenie i przekierowanie (na przykład aplikacja oparta na sztucznej inteligencji), lub oparte na interwencji człowieka;
- 2) **„dokument”** – jako oznaczający zbiór danych, niezależnie od zastosowanego nośnika, o strukturze pozwalającej na wymianę tych danych drogą elektroniczną, którego przekazywanie jest niezbędne w celu umożliwienia funkcjonowania przepisów rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego;
- 3) **„standardowy dokument elektroniczny”** (*ang. structured electronic dokument - SED*), jako oznaczające każdy ustrukturyzowany dokument w formacie umożliwiającym elektroniczną wymianę informacji między państwami członkowskimi;
- 4) **„przekazywanie drogą elektroniczną”**, jako oznaczające przekazywanie

³⁾ Jest to przewidziany w art. 71 rozporządzenia 883/2004 organ pomocniczy Komisji Europejskiej złożony z przedstawicieli rządów państw członkowskich.

danych za pomocą sprzętu elektronicznego do przetwarzania danych (włącznie z kompresją cyfrową) z wykorzystaniem przekazu kablowego, radiowego, technologii optycznych lub jakiegokolwiek innego środka elektromagnetycznego.

Zgodnie z art. 2 ust. 1-3 rozporządzenia 987/2009, dla celów rozporządzenia wykonawczego wymiana danych między władzami i instytucjami państw członkowskich a osobami objętymi rozporządzeniem podstawowym oparta jest na zasadach usługi publicznej, skuteczności, aktywnej pomocy, szybkiego dostarczania i dostępności, w tym także dostępności drogą elektroniczną, zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych i osób starszych. Instytucje niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe. Przekazywanie tych danych między państwami członkowskimi odbywa się bezpośrednio pomiędzy samymi instytucjami lub za pośrednictwem instytucji łącznikowych.

W myśl art. 4 rozporządzenia 987/2009, Komisja Administracyjna ustala strukturę, zawartość, format oraz szczegółowe ustalenia dotyczące wymiany dokumentów oraz standardowych dokumentów elektronicznych, a przekazywanie danych między instytucjami lub instytucjami łącznikowymi odbywa się drogą elektroniczną, w sposób bezpośredni lub za pośrednictwem punktów kontaktowych w ramach wspólnej bezpiecznej sieci, która może zapewnić poufność i ochronę wymiany danych.

W kontaktach z zainteresowanymi, odpowiednie instytucje mają wykorzystywać ustalenia odpowiednie dla danej sprawy oraz sprzyjają wykorzystywaniu środków elektronicznych w jak najszerszym zakresie. Komisja Administracyjna określa praktyczne ustalenia służące przesyłaniu zainteresowanemu informacji, dokumentów lub decyzji drogą elektroniczną.

Powyższa regulacja stanowi podstawę systemu elektronicznej wymiany danych w obszarze zabezpieczenia społecznego między państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 rozporządzenia 987/2009, państwa członkowskie przekazują Komisji Europejskiej dane organów, o których mowa w art. 1 lit. m, q i r rozporządzenia podstawowego (chodzi tu o władze właściwe, instytucje właściwe, instytucje miejsca zamieszkania) oraz w art. 1 ust. 2 lit. a i b rozporządzenia wykonawczego (chodzi tu o punkty kontaktowe oraz instytucje łącznikowe), jak również instytucji wyznaczonych zgodnie z

rozporządzeniem wykonawczym. Te wskazane organy mają uzyskać oznaczenie elektroniczne w postaci kodu identyfikacyjnego i adresu poczty elektronicznej, a Komisja Administracyjna określi strukturę, zawartość i szczegółowy sposób przekazywania danych o tych organach, łącznie ze wspólnym formatem oraz wzorem powiadomienia.

W myśl art. 95 rozporządzenia 987/2009, każde państwo członkowskie może skorzystać z okresu przejściowego dotyczącego wymiany danych drogą elektroniczną określonej w art. 4 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego. Okresy przejściowe nie mogą być dłuższe niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego.

Jeżeli jednak udostępnienie niezbędnej infrastruktury wspólnotowej (Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego - EESSI) znacznie się opóźni w stosunku do wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, Komisja Administracyjna może postanowić o odpowiednim przedłużeniu tych okresów.

Praktyczne warunki dotyczące wszelkich niezbędnych okresów przejściowych, o których mowa w ust. 1, określa Komisja Administracyjna, w celu zapewnienia niezbędnej wymiany danych umożliwiającej stosowanie rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego.

Zgodnie z decyzją nr E3 Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego z dnia 19 października 2011 r. dotyczącą okresu przejściowego określonego w art. 95 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009⁴, ze względu na złożoność techniczną projektu oraz różne ewentualne rozwiązania wdrażające, postanowiono o przedłużeniu okresu przejściowego o kolejne 24 miesiące do 30 kwietnia 2014 r.

W załączniku nr 4 do rozporządzenia 987/2009 opisano szczegółowo ogólnodostępną bazę danych zawierającą informacje o ww. organach. Komisja Europejska tworzy tę bazę danych i nią zarządza. Państwa członkowskie są jednakże odpowiedzialne za wprowadzanie do tej bazy danych informacji na temat własnych krajowych punktów kontaktowych. Ponadto państwa członkowskie zapewniają, aby wprowadzane informacje na temat krajowych punktów kontaktowych były dokładne. Państwa członkowskie są ponadto odpowiedzialne za aktualizowanie powyższych informacji.

⁴) Dz. Urz. UE C 12 z dnia 14.01.2012, str. 6

Biorąc pod uwagę okres przejściowy, polskie instytucje zabezpieczenia społecznych powinny być przygotowane do rozpoczęcia korzystania z Systemu EESSI (wysyłania i otrzymywania drogą elektroniczną standardowych dokumentów elektronicznych - SED) najpóźniej w dniu 1 maja 2014 r.

Elektronicznej wymianie danych podlegać będą dane związane ze stosowaniem rozporządzenia podstawowego – 883/2004 oraz rozporządzenia wykonawczego – 987/2009.

Dotyczyć to będzie przede wszystkim następujących obszarów:

- 1) ogólnej współpracy administracyjnej, związanej z wymianą danych wspólnych dla różnych obszarów, m.in. dotyczących identyfikacji osoby, ustalenia miejsca zamieszkania;
- 2) podlegania ustawodawstwu właściwemu;
- 3) poszczególnych rodzajów świadczeń (wniosków o świadczenia) objętych zakresem przedmiotowym rozporządzenia 883/2004, w tym: świadczeń z tytułu choroby, świadczeń z tytułu macierzyństwa i równoważnych świadczeń dla ojca, świadczeń z tytułu inwalidztwa, świadczeń z tytułu starości, rent rodzinnych, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i choroby zawodowej, zasiłków na wypadek śmierci, świadczeń dla bezrobotnych, świadczeń przedemerytalnych, świadczeń rodzinnych, specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym;
- 4) pomocy w odzyskiwaniu należności w innym państwie członkowskim.

Dane z powyższych obszarów merytorycznych podlegać będą wymianie za pomocą standardowych dokumentów elektronicznych (SED). *Standardowy dokument elektroniczny (SED)* to ustrukturyzowany dokument w formacie umożliwiającym elektroniczną wymianę informacji między państwami członkowskimi.

Celem wdrożenia systemu EESSI jest skrócenie i uproszczenie procedury administracyjnej. Konsekwencją tego ma być szybsze rozpatrywanie wniosków i wypłata należnych świadczeń na rzecz osób uprawnionych.

Ustawodawca unijny założył, że wymiana danych między instytucjami państw członkowskich odpowiedzialnych za realizację przepisów europejskich w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego odbywać się będzie drogą elektroniczną, z wykorzystaniem

wspólnej bezpiecznej sieci – s-TESTA, która zapewni poufność i ochronę wymiany danych. System elektronicznej wymiany informacji zastąpi komunikację przy użyciu obecnie wykorzystywanych standardowych papierowych formularzy serii E.

W założeniu wymiana danych z wykorzystaniem systemu elektronicznego ma zapewnić także skuteczniejszą kontrolę i weryfikację danych osobowych oraz uprawnień do świadczeń.

*Kluczowym elementem architektury EESSI na poziomie krajowym jest tzw. **access point - punkt kontaktowy**. Funkcję tę pełni instytucja wyznaczona przez właściwy organ danego państwa członkowskiego w ramach określonego obszaru zadań. Zadaniem punktu kontaktowego jest wysyłanie i otrzymywanie drogą elektroniczną danych koniecznych do wykonania rozporządzenia 883/2004 oraz rozporządzenia 987/2009, przy użyciu wspólnej sieci. Punkt ten może pośredniczyć w wymianie danych przekazywanych transgranicznie, a pochodzących od zagranicznych instytucji oraz polskich instytucji zabezpieczenia społecznego.*

Liczba punktów kontaktowych w poszczególnych państwach może wahać się między 1 – 5; ich ostateczna liczba ustalona dla każdego państwa członkowskiego została zatwierdzona na posiedzeniu Komisji Administracyjnej ds. Zabezpieczenia Społecznego Pracowników Migrujących (organ pomocniczy Komisji Europejskiej) na posiedzeniu w dniach 11 i 12 marca 2008 r.

W wyniku konsultacji z zainteresowanymi polskimi instytucjami oraz konsultacji międzyresortowych w ramach Międzyresortowego Zespołu ds. Wdrożenia Systemu Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego ustalono, że optymalną decyzją w zakresie budowy systemu na poziomie krajowym będzie utworzenie w Polsce trzech punktów kontaktowych, dla poszczególnych kategorii świadczeń:

- 1) w *Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej* – dla sektora świadczeń z tytułu bezrobocia i świadczeń rodzinnych; powyższe jest uzasadnione tym, że Minister Pracy i Polityki Społecznej pełni funkcję zarówno władzy właściwej, jak i instytucji łącznikowej dla tych kategorii świadczeń;
- 2) w *Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych* – dla potrzeb ustalania ustawodawstwa właściwego, dla sektora świadczeń emerytalno-rentowych, pieniężnych świadczeń wypadkowych, chorobowych i macierzyńskich (także dla obsługi systemu rolniczego

oraz systemów specjalnych), ze względu na fakt, że Centrala Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pełni funkcję instytucji łącznikowej dla ww. świadczeń z systemu powszechnego, jak również skupia największą liczbę świadczeniobiorców i ma stosunkowo najlepiej rozbudowany system informatyczny spośród wszystkich *instytucji łącznikowych odpowiedzialnych za świadczenia pieniężne*;

- 3) w *Narodowym Funduszu Zdrowia* - powyższe jest uzasadnione tym, że Narodowy Fundusz Zdrowia jest instytucją łącznikową i właściwą w ramach sektora rzeczowych świadczeń zdrowotnych.

Powyższe założenia utworzenia krajowej struktury dostępu do Systemu EESSI zostały przyjęte w *sprawozdaniu końcowym z prac ww. Zespołu z dnia 14 stycznia 2009 r.* oraz zaakceptowane w dniu 24 kwietnia 2009 r. przez Ministra – Członka Rady Ministrów Przewodniczącego Stałego Komitetu Rady Ministrów – Pana Michała Boniego.

W celu realizacji założeń krajowej architektury Systemu EESSI zawartych w raporcie końcowym oraz umocowania struktury w krajowym porządku prawnym niezbędne wydaje się uregulowanie ustawowe powyższej kwestii.

Podmioty, na które oddziaływać ma projektowana ustawa

- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,
- Wojskowe Biuro Emerytalne,
- Ministerstwo Sprawiedliwości,
- Prokuratura Generalna,
- Biuro Emerytalne Służby Więziennej,
- Marszałkowie Województw (Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej, Wojewódzkie Urzędy Pracy)

4. Możliwość podjęcia alternatywnych środków w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy umożliwiających osiągnięcie celu interwencji ustawodawczej

Alternatywne środki w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy umożliwiające osiągnięcie zakładanych celów nie były podjęte z uwagi na to, iż tylko wprowadzenie rozwiązań na poziomie ustawy zagwarantuje pełne wdrożenie założeń systemu w Polsce oraz pozwoli na przetwarzanie danych drogą elektroniczną dla celów stosowania przepisów rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady.

5. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia

Środki na utworzenie punktu kontaktowego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej będą pochodzić ze środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań bieżących Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz środków publicznych przeznaczonych na funkcjonowanie instytucji. Zatem uchwalenie projektowanej ustawy będzie miało wpływ na budżet państwa. Punkt kontaktowy w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, zwanym dalej Zakładem, utworzony zostanie z przychodów Zakładu, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.). Punkt kontaktowy w Narodowym Funduszu Zdrowia finansowany będzie z przychodów Narodowego Funduszu Zdrowia, o których mowa w art. 116 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).

Zgodnie z szacunkowymi wyliczeniami instytucji, w których powstaną punkty, koszty utworzenia w Polsce 3 punktów kontaktowych wyniosą ok. 18 milionów złotych, w tym koszty dla budżetu państwa związane z utworzeniem Systemu do 2014 r. wyniosą ok. 1,75 miliona zł, oraz ok. 250 tys. zł poniesionych zostanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach projektu nr 1.12 „Implementacja i rozwój systemu informacyjnego publicznych służb zatrudnienia”. Pozostałe środki (ok. 16 milionów zł) pochodzą będą z przychodów jednostek sektora finansów publicznych, w których powstaną punkty kontaktowe – Zakładu oraz Narodowego Funduszu Zdrowia. Koszty te w większości dotyczyć będą rozbudowania zasobów informatycznych podmiotów (zakupu i rozbudowy serwerów i urządzeń przekaźnikowych, zapewnienia odrębnego podłączenia do sieci s-TESTA,), które pełnić będą funkcje punktów kontaktowych oraz inwestycji w dostosowanie krajowych systemów informatycznych, w celu umożliwienia odbierania i wysyłania dokumentów drogą elektroniczną.

II. Propozycja rozstrzygnięć i ich uzasadnienie

Wprowadzenie Systemu EESSI na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez zmianę odpowiednich ustaw.

Obecny stan prawny

Planowany zakres nie jest regulowany w ustawodawstwie polskim.

1. Propozycja zmiany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.).

Obecny stan prawny

Obecnie przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych nie regulują kwestii objętych proponowaną zmianą w zakresie prowadzenia i finansowania punktu kontaktowego w Zakładzie.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych proponuje się dodać nowy przepis np. art. 68a w projektowanym brzmieniu:

Art. 68a. 1. Zakład prowadzi punkt kontaktowy w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 987/2009”, dla instytucji wykonujących w Rzeczypospolitej Polskiej zadania instytucji łącznikowych w rozumieniu tego rozporządzenia oraz instytucji właściwych, instytucji miejsca zamieszkania i instytucji miejsca pobytu w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5 str. 72, z późn. zm.) - w zakresie:

- 1) określania mającego zastosowanie ustawodawstwa;
- 2) świadczeń pieniężnych z tytułu choroby;
- 3) świadczeń z tytułu macierzyństwa i równoważnych świadczeń dla ojca;
- 4) świadczeń z tytułu inwalidztwa;

- 5) świadczeń z tytułu starości;
- 6) rent rodzinnych;
- 7) świadczeń pieniężnych z tytułu wypadków przy pracy i choroby zawodowej;
- 8) zasiłków na wypadek śmierci;
- 9) świadczeń przedemerytalnych;
- 10) specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym;
- 11) odzyskiwania należności z tytułu składek oraz z tytułu nadpłaconych świadczeń.

2. Za utworzenie, uruchomienie i obsługę punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1, odpowiada Prezes Zakładu.

3. Dla celów prowadzenia punktu kontaktowego Zakład przetwarza dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których mają zastosowanie rozporządzenia, o których mowa w ust. 1.

4. Do danych, o których mowa w ust. 3, stosuje się przepisy o ochronie danych osobowych.

Uzasadnienie

Regulacje europejskie stanowią podstawę do wymiany danych osobowych oraz realizacji zadań w kontekście transgranicznym, nie dotyczą natomiast przyjętej w państwie członkowskim takiej bądź innej koncepcji wykonawstwa EESSI, w tym realizacji przez Zakład zadania punktu kontaktowego w rozumieniu rozporządzeń unijnych dla innych instytucji takich jak: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wobec powyższego, konieczne jest wprowadzenie w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych odpowiednich przepisów ustawowych, określających zasady realizacji wynikającego z prawa unijnego zadania dotyczącego pełnienia przez Zakład funkcji punktu kontaktowego w ramach Systemu Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego.

Projektowane zmiany zmierzają do wprowadzenia w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych nowego artykułu, który będzie stanowić podstawę prawną do:

- 1) prowadzenia i obsługi przez Zakład punktu kontaktowego w rozumieniu rozporządzenia 987/2009;

- 2) określenie odpowiedzialności za utworzenie i uruchomienie punktu kontaktowego. Zgodnie z projektem odpowiedzialność spoczywałaby na kierowniku jednostki, w którym utworzony zostanie dany punkt kontaktowy, tj. Prezesie Zakładu.
- 3) nadania Zakładowi prawa do przetwarzania danych osobowych przy realizacji funkcji punktu kontaktowego przez Zakład; należy zauważyć, że chodzi tu także o dane, które są przesyłane za pośrednictwem punktu kontaktowego do innych niż Zakład polskich instytucji, dla celów ustalania uprawnień do świadczeń przez te instytucje (np. przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych), do których przetwarzania w obecnym stanie prawnym Zakład nie ma podstaw prawnych;
- 4) określenia, że w zakresie przetwarzania danych wymienianych w ramach systemu EESSI zastosowanie znajdują polskie przepisy o ochronie danych osobowych.

Proponowane zmiany w art. 77 ust. 2

Obecny stan prawny

Art. 77 ust. 2 reguluje kwestię finansowania bieżącej działalności Zakładu z jego przychodów, o których mowa w art. 76 ustawy.

Proponowane zmiany:

W art. 77 w ust. 2 dodany zostanie nowy przepis np. pkt 9 w projektowanym brzmieniu:

9) wydatki na funkcjonowanie punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 68a.

Uzasadnienie

W odniesieniu do Zakładu środki na finansowanie zadań związanych z wdrożeniem i prowadzeniem punktu kontaktowego pochodzić będą z przychodów, o których mowa w art. 76 ustawy, przeznaczonych na bieżącą działalność Zakładu, stąd istnieje konieczność wprowadzenia w art. 77 ust. 2 ustawy dodatkowego przepisu uwzględniającego ponoszenie wydatków na utworzenie i funkcjonowanie punktu kontaktowego z przychodów Zakładu, w celu dostosowania do brzmienia projektowanego art. 68a.

Przepisy zmieniające inne ustawy

2. Zmiana w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, z późn. zm.)

Obecny stan prawny

Obecne przepisy ustawy nie regulują kwestii przekazywania informacji drogą elektroniczną na potrzeby przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze proponuje się dodać nowy przepis, np. art. 101a ust. 3, umożliwiający wymianę drogą elektroniczną w projektowanym brzmieniu:

3. W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, realizowanej zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5 str. 72, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1), przekazywanie danych instytucjom łącznikowym, instytucjom właściwym, instytucjom miejsca zamieszkania i miejsca pobytu oraz przyjmowanie danych od tych instytucji odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Uzasadnienie

W związku z realizacją przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz elektroniczną wymianą informacji wydaje się konieczne wprowadzenie odpowiednich zmian w ustawie o prokuraturze, mające na celu umożliwienie otrzymywania i wysyłania przez polskie instytucje uczestniczące w niniejszym procesie danych dotyczących prokuratorów w stanie spoczynku. Powyższa propozycja umożliwi przekazywanie instytucjom łącznikowym, instytucjom właściwym, miejsca zamieszkania i miejsca pobytu oraz przyjmowanie od tych instytucji drogą elektroniczną danych dotyczących stosunków służbowych i osobistych

prokuratorów w stanie spoczynku, za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

3. Zmiana w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.)

Obecny stan prawny

W obecnej ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników nie jest uregulowany sposób wymiany informacji drogą elektroniczną poprzez punkt kontaktowy w Zakładzie.

W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników proponuje się dodać nowy przepis np. art. 37 ust. 5 w projektowanym brzmieniu:

5. Kasa w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w rozumieniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1) wymienia dane drogą elektroniczną za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Uzasadnienie

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, jako instytucja łącznikowa oraz instytucja właściwa w ramach przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, będzie uczestniczyła w wymianie informacji drogą elektroniczną za pośrednictwem punktu kontaktowego zlokalizowanego w Zakładzie. Proponowana zmiana umożliwi przekazywanie informacji drogą elektroniczną za pośrednictwem Zakładu.

4. Zmiana w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.)

Obecny stan prawny

Obecne przepisy ustawy nie regulują kwestii przekazywania informacji drogą elektroniczną na potrzeby przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych proponuje się dodać nowy przepis, np. art. 175b, umożliwiający wymianę drogą elektroniczną w projektowanym brzmieniu:

Art. 175b. W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, realizowanej zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5 str. 72, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1), przekazywanie danych instytucjom łącznikowym, instytucjom właściwym, instytucjom miejsca zamieszkania i miejsca pobytu oraz przyjmowanie danych od tych instytucji odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Uzasadnienie

W związku z realizacją przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz elektroniczną wymianą informacji wydaje się konieczne wprowadzenie odpowiednich zmian w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych, mające na celu umożliwienie otrzymywania i wysyłania przez polskie instytucje uczestniczące w niniejszym procesie danych dotyczących sędziów w stanie spoczynku. Powyższa propozycja umożliwi przekazywanie instytucjom łącznikowym, instytucjom właściwym, miejsca zamieszkania i miejsca pobytu oraz przyjmowanie od tych instytucji drogą elektroniczną danych dotyczących stosunków służbowych i osobistych sędziów w stanie spoczynku, za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

5. Zmiana w ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.)

Obecny stan prawny

Obecne przepisy ustawy nie regulują kwestii przekazywania informacji drogą elektroniczną na potrzeby przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin proponuje się dodać nowy przepis np. art. 35a w projektowanym brzmieniu:

Art. 35a. W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, realizowanej zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5 str. 72, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1), przekazywanie danych instytucjom łącznikowym, instytucjom właściwym, instytucjom miejsca zamieszkania i miejsca pobytu oraz przyjmowanie danych od tych instytucji odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Uzasadnienie

W związku z realizacją przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz elektroniczną wymianą informacji niezbędne jest wprowadzenia zmian w ustawie w celu umożliwienia otrzymywania i wysyłania przez polskie instytucje biorące udział w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego informacji drogą elektroniczną za pośrednictwem punktu kontaktowego w Zakładzie.

6. Zmiana w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.)

Obecny stan prawny

Obecne przepisy ustawy nie regulują kwestii przekazywania informacji drogą elektroniczną na potrzeby przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin proponuje się dodać nowy przepis np. art. 36a w projektowanym brzmieniu:

Art. 36a. W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, realizowanej zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5 str. 72, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1), przekazywanie danych instytucjom łącznikowym, instytucjom właściwym, instytucjom miejsca zamieszkania i miejsca pobytu oraz przyjmowanie danych od tych instytucji odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Uzasadnienie

W związku z realizacją przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz elektroniczną wymianą informacji niezbędne jest wprowadzenia zmian w ustawie w celu umożliwienia otrzymywania i wysyłania przez polskie instytucje biorące udział w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego informacji drogą elektroniczną za pośrednictwem punktu kontaktowego w Zakładzie.

7. Zmiana w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.)

W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych proponuje się dodać przepisy, które pozwolą na utworzenie punktu kontaktowego i wymianę elektroniczną informacji za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz

przetwarzanie tych danych dla potrzeb stosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych.

Obecny stan prawny

Przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie regulują kwestii przetwarzania danych drogą elektroniczną dla potrzeb Systemu.

W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych proponuje się dodać nowe przepisy np. w art. 22, gdzie obecny przepis stałby się ust. 1, a po ust. 1 dodane zostaną ust. 2, 3 i 4 w projektowanym brzmieniu:

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zapewnia obsługę punktu kontaktowego w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1) w zakresie świadczeń rodzinnych w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

3. Za utworzenie i uruchomienie punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 2, odpowiada minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

4. Dla celów obsługi punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przetwarza i gromadzi dane w zakresie świadczeń rodzinnych dla celów stosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Uzasadnienie

Proponowana zmiana ma na celu przypisanie funkcji punktu kontaktowego w zakresie świadczeń rodzinnych ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego. Minister będzie odpowiadał za utworzenie, uruchomienie i prowadzenie punktu kontaktowego. Proponowany przepis ust. 4 umożliwi przetwarzanie i gromadzenie danych przekazywanych drogą elektroniczną dla celów stosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych. Zmiana ta ułatwi i przyspieszy proces przekazywania takich danych pomiędzy instytucjami właściwymi za

pośrednictwem punktu kontaktowego przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.

8. Zmiana w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.).

W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w obecnym art. 4 ustawy proponuje się zmienić przepisy, które pozwolą na wymianę elektroniczną informacji za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego jako punktu kontaktowego oraz przetwarzanie tych danych dla potrzeb stosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń z tytułu bezrobocia.

Obecny stan prawny

Przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie regulują kwestii przetwarzania danych drogą elektroniczną dla potrzeb Systemu.

W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy proponuje się dodać nowe przepisy np. w art. 4, gdzie ust. 1a otrzymałby projektowane brzmienie:

1a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego realizuje zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności przez:

- 1) pełnienie funkcji instytucji łącznikowej;
- 2) obsługę punktu kontaktowego w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1).

Proponuje się dodać nowe przepisy np. po ust. 1a, dodane zostaną ust. 1b, 1c i 1d o projektowanym brzmieniu:

1b. Za utworzenie i uruchomienie punktu kontaktowego, o których mowa w ust. 1a pkt 2, odpowiada minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

1c. Dla celów obsługi punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1a, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przetwarza i gromadzi dane w zakresie świadczeń dla bezrobotnych dla celów stosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

1d. Do danych, o których mowa w ust. 1c, stosuje się przepisy o ochronie danych osobowych.

Uzasadnienie

Wprowadzenie proponowanych przepisów pozwoli na realizację przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego funkcji punktu kontaktowego oraz wymianę informacji drogą elektroniczną dla celów realizacji zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz nakłada na ministra odpowiedzialność za utworzenie i uruchomienie tego punktu. Jednocześnie dodane ust. 1c i 1d pozwolą na gromadzenie i przetwarzanie danych uzyskiwanych drogą elektroniczną dla potrzeb świadczeń dla bezrobotnych.

Zmiana ta ułatwi i przyspieszy proces przekazywania takich danych pomiędzy instytucjami właściwymi za pośrednictwem punktu kontaktowego przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.

9. Zmiana w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.)

Obecny stan prawny

Obecne przepisy ustawy nie regulują kwestii przekazywania informacji drogą elektroniczną na potrzeby przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych proponuje się dodanie nowego przepisu np. w art. 97 po ust. 3c zostałyby dodany ust. 3d, 3e i 3f w projektowanym brzmieniu:

3d. Fundusz prowadzi punkt kontaktowy w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE

L 284 z 30.10.2009, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 987/2009”, jako instytucja łącznikowa w rozumieniu tego rozporządzenia oraz instytucja właściwa, instytucja miejsca zamieszkania i instytucja miejsca pobytu w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5 str. 72, z późn. zm.) w zakresie rzeczowych świadczeń zdrowotnych, zgodnie z przepisami o koordynacji.

3e. Za utworzenie, uruchomienie i obsługę punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 3d, odpowiada Prezes Funduszu.

3f. Punkt kontaktowy, o którym mowa w ust. 3d, tworzy się w Centrali Funduszu.

W art. 188 dodany zostałby nowy ustęp, np. 5a, w proponowanym brzmieniu:

5a. Fundusz jest uprawniony do uzyskiwania i przetwarzania danych osobowych w związku z prowadzeniem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 97 ust. 3d.

Uzasadnienie

Na wzór zmian proponowanych w ustawie z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, proponuje się wprowadzić w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych odpowiednich przepisów umożliwiających utworzenie w Centrali NFZ punktu kontaktowego dla rzeczowych świadczeń zdrowotnych (proponowane zmiany w art. 97 ustawy). Koszty finansowania punktu kontaktowego w Centrali NFZ ujęte będą w ramach kosztów działalności Funduszu, o których mowa w art. 117 ust. 1 ww. ustawy, stąd nie ma potrzeby dokonywania dodatkowych zmian w tym zakresie.

Jednocześnie proponowane zmiany w art. 188 stanowią podstawę przetwarzania przez Fundusz danych wymienianych w ramach systemu EESSI poprzez punkt kontaktowy.

10. Przepisy upoważniające do wydania aktów wykonawczych

Projektowana ustawa nie będzie zawierać przepisów upoważniających do wydania aktów wykonawczych.

11. Przepisy o odpowiedzialności karnej

Projektowana ustawa nie będzie zawierać przepisów o odpowiedzialności karnej.

12. Przepisy przejściowe

Proponowana ustawa nie wymaga przepisów przejściowych.

13. Przepisy dostosowujące

Proponowane w ustawach zmiany nie wymagają wprowadzania przepisów dostosowujących.

14. Przewidywany termin wejścia w życie projektowanych przepisów ustawy

Przewiduje się wejście w życie projektowanych przepisów nie później niż 1 maja 2014 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 95 rozporządzenia 987/2009 każde państwo członkowskie może skorzystać z okresu przejściowego dotyczącego wymiany danych drogą elektroniczną określonej w art. 4 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego. Okresy przejściowe nie mogą być dłuższe niż 24 miesiące od daty wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego.

W związku z decyzją nr E3 Komisji Administracyjnej okresy o których mowa w art. 95 rozporządzenia 987/2009 zostały przedłużone o 24 miesiące do 30 kwietnia 2014 r.

W związku z wejściem w życie ww. rozporządzenia z dniem 1 maja 2010 r., maksymalny okres przejściowy nie może być dłuższy niż do dnia 30 kwietnia 2014 r., stąd proponowane przepisy ustawy muszą wejść w życie najpóźniej w dniu 1 maja 2014 r. Jednakże ze względu na potrzebę przygotowania odpowiedniej infrastruktury technicznej oraz instytucji do wymiany drogą elektroniczną przewidywane jest, że proponowane zmiany powinny wejść w życie najpóźniej do połowy 2013 r.

III. Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane zmiany do ustawy

- Minister Pracy i Polityki Społecznej,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,
- Wojskowe Biuro Emerytalne,
- Ministerstwo Sprawiedliwości,
- Prokuratura Generalna,
- Biuro Emerytalne Służby Więziennej,
- Marszałkowie Województw.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Źródłem finansowania jednostek, których dotyczyć będzie projektowana ustawa, jest budżet państwa oraz przychody jednostek sektora finansów publicznych. Zakładane wydatki budżetu państwa związane z utworzeniem i uruchomieniem punktów kontaktowych dla Systemu finansowane będą ze środków budżetu państwa oraz przychodów przewidzianych na funkcjonowanie jednostek objętych regulacją. Szacowany koszt utworzenia i uruchomienia punktów kontaktowych ze środków publicznych może wynieść 18 mln zł, w tym z budżetu państwa 1,75 mln zł, 250 tys. zł poniesione zostanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach projektu nr 1.12 „Implementacja i rozwój systemu informacyjnego publicznych służb zatrudnienia” oraz ok. 16 milionów z przychodów jednostek sektora finansów publicznych. Jednocześnie koszty funkcjonowania Systemu w następnych latach na etapie założeń nie są możliwe do precyzyjnego oszacowania. Związane one będą z jednej strony z utrzymaniem infrastruktury (łącza, serwery, oprogramowanie) do wymiany informacji drogą elektroniczną oraz jej ewentualną modernizacją oraz zależne od ilości przesyłanych drogą elektroniczną standardowych dokumentów elektronicznych, a tym samym zapewnienia niezbędnej

powierzchni dyskowej do przechowywania danych. W odniesieniu do punktu kontaktowego w Zakładzie - koszty finansowane będą z przychodów, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, przeznaczonych na bieżącą działalność Zakładu. W odniesieniu do punktu kontaktowego w Funduszu, koszty będą finansowane z przychodów Funduszu. Jednocześnie wprowadzenie wymiany informacji drogą elektroniczną wpłynie korzystnie na budżet jednostek sektora finansów publicznych, w związku z likwidacją obowiązku wymiany papierowej, co przyczyni się do znacznego ograniczenia dotychczasowych kosztów związanych z przesyłaniem formularzy drogą pocztową. Dotyczyć to będzie wszystkich jednostek, które biorą obecnie udział w wymianie informacji dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a które objęte zostaną projektowaną regulacją.

Przewiduje się, że skutki finansowe wprowadzenia projektowanych regulacji nie wpłyną na zwiększenie wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na funkcjonowanie jednostek objętych regulacją i zostaną sfinansowane w ramach limitów ustalonych dla poszczególnych dysponentów części budżetowych.

3. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny

Powyższe propozycje ustawy nie będą miały wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość ani sytuację i rozwój regionalny państwa. Projektowana ustawa nie będzie miała negatywnego wpływu na segmenty rynku pracy i nie będzie zakłócać w jakikolwiek sposób mechanizmów konkurencji. Przedmiotu regulacji nie stanowią bowiem kwestie gospodarcze, konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji, itd. Projektowana ustawa nie zmienia istoty funkcjonowania gospodarki ani zadań i roli przedsiębiorców.

Projektowana ustawa wpłynie korzystnie na prawa jednostek – pracowników migrujących przemieszczających się wewnątrz Unii Europejskiej, a także członków ich rodzin, przez poprawę jakości i zwiększenie szybkości obsługi i wymiany informacji pomiędzy instytucjami zabezpieczenia społecznego, w celu przyznania świadczeń.

Ponadto funkcjonowanie punktów kontaktowych przyczyni się do poprawy obsługi klientów wszystkich wymienionych instytucji przez usprawnienie i przyspieszenie załatwiania spraw na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

4. Zakres konsultacji społecznych

Projekt zostanie poddany konsultacjom społecznym w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 1991 r. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.). Projekt zostanie przekazany do opinii następującym organizacjom: NSZZ Solidarność, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Pracodawcom RP, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Business Centre Club – Związkowi Pracodawców, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.